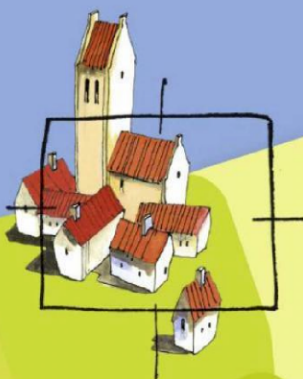

**Ruimtelijke onderbouwing voor de
bouw van twee woningen op de hoek
Oude Streek-Sportstraat te Kolhorn**

DEFINITIEF

Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders
van gemeente Hollands Kroon
■
zaaknummer **Z-215529**
datum **17 april 2019**

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

(10)(2e)

**Ruimtelijke onderbouwing voor de
bouw van twee woningen op de hoek
Oude Streek-Sportstraat te Kolhorn**

D E F I N I T I E F

Inhoud

Rapport + bijlagen

4 februari 2019

Projectnummer 803.96.50.00.00

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Projectgebied	3
1.3	Geldend juridisch-planologisch kader	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Planvoornemen	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Toekomstige situatie	6
3	Beleidskader	8
3.1	Rijksbeleid	8
3.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)	8
3.1.2	Ladder voor duurzame verstedelijking	8
3.2	Provinciaal beleid	9
3.2.1	Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)	9
3.2.2	Omgevingsvisie NH2050	9
3.2.3	Woningbouwlocaties Noord-Holland Noord	10
3.3	Gemeentelijk beleid	10
3.3.1	Omgevingsvisie Hollands Kroon	10
3.3.2	Welstandsnota Hollands Kroon	10
4	Omgevingsaspecten	13
4.1	Water	13
4.2	Bodem	13
4.3	Ecologie	14
4.4	Luchtkwaliteit	14
4.5	Geluid	15
4.6	Verkeer en parkeren	15
4.7	Milieuzonering en bedrijfshinder	15
4.8	Erfgoed	16
4.9	Externe veiligheid	17
4.10	Duurzaamheid	18
5	Uitvoerbaarheid	20
5.1	Economische uitvoerbaarheid	20
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	20

Bijlagen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft het voornemen om op de percelen op de hoek van de wegen Oude Streek en de Sportstraat te Kolhorn (gemeente Hollands Kroon) twee woningen te bouwen. Dit voornemen is in strijd met de geldende beheersverordening, omdat een bouwvlak ontbreekt en er niet zonder meer nieuwe hoofdgebouwen mogen worden toegevoegd binnen het Besluitvlak Woongebied.

Voor de realisatie van het project moet daarom een omgevingsvergunning voor afwijking van de beheersverordening worden verleend. Dat wordt gedaan via het doorlopen van een uitgebreide procedure op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Dit betreft een procedure ter verkrijging van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de bouw- en gebruiksmogelijkheden van een bestemmingsplan (of in dit geval een beheersverordening), artikel 2.12, sub a, onder 3 Wabo. Een dergelijke omgevingsvergunning dient samen te gaan met een goede ruimtelijke onderbouwing. Voorliggend document voorziet hierin door de uitvoerbaarheid van het planvoornemen te verantwoorden.

1.2 Projectgebied

Het projectgebied betreft de kadastrale percelen 3227 en 3228 op de hoek van de wegen Oude Streek en de Sportstraat te Kolhorn, zonder huisnummeraanduiding. De onderstaande figuur geeft het projectgebied weer.

Figuur 1. Het projectgebied (bron: Google Earth)

1.3 Geldend juridisch-planologisch kader

Beheersverordening Kolhorn, Barsingerhorn en Haringhuizen (kernen)

In plaats van een bestemmingsplan is in de kern Kolhorn een beheersverordening van toepassing. Dat is de 'Beheersverordening Kolhorn, Barsingerhorn en Haringhuizen (kernen)', die is vastgesteld op 28 mei 2013.

Kolhorn, Barsingerhorn en Haringhuizen zijn drie dorpskernen waar weinig (grootschalige) ruimtelijke ontwikkelingen in de zin van de Wro worden voorzien. Daarnaast zijn Kolhorn en Barsingerhorn beide aangewezen als beschermd dorpsgezicht. De gemeente heeft via de beheersverordening, op enkele percelen na waar een ontwikkeling wordt voorzien, het bestaande gebruik en de bestaande bebouwing vastgelegd.

Ter plaatse van het projectgebied zijn de volgende besluitvakken van toepassing:

- Beschermd dorpsgezicht Kolhorn;
- Woongebied.

Figuur 2. Het plangebied binnen de besluitvakken 'Woongebied' (lichtgeel) en 'Beschermd dorpsgezicht Kolhorn' (met rode lijnen gearceerd)

BESLUITVLAK BESCHERMD DORPSGEZICHT KOLHORN

Het beschermd dorpsgezicht is door het Rijk aangewezen. Het besluitvlak 'Beschermd dorpsgezicht Kolhorn' is vergelijkbaar met een dubbelbestemming in een bestemmingsplan. Het besluitvlak is bedoeld om de bestaande situatie van het beschermde dorpsgezicht te handhaven en extra be-

scherming te bieden. Van de panden die zijn aangegeven met 'te handhaven' wordt gestreefd naar de handhaving van de huidige verschijningsvorm. Omdat het in dit geval om nieuwbouw van woningen gaat is de hiervoor genoemde regel niet van toepassing.

BESLUITVLAK WOONGEBIED

Voor het gehele verordeningsgebied, binnen en buiten de besluitsubvlakken, geldt dat geen nieuwe bouwwerken ten opzichte van de bestaande regeling zijn toegestaan (uitgezonderd bijgebouwen). Aangezien het in dit plan gaat om het mogelijk maken van twee hoofdgebouwen is dit in strijd met de geldende beheersverordening. Daarom is in dit geval het doorlopen van een uitgebreide procedure voor een omgevingsvergunning noodzakelijk.

1.4 Leeswijzer

Na de inleiding in dit hoofdstuk is in hoofdstuk 2 de uitwerking van het voornemen opgenomen. In hoofdstuk 3 is nader op relevant overheidsbeleid ingegaan. Een omschrijving van de omgevingsaspecten betreffende de planologische en milieukundige randvoorwaarden is opgenomen in hoofdstuk 4. Tot slot is in hoofdstuk 5 de (economische en maatschappelijke) uitvoerbaarheid uiteengezet.

2 Planvoornemen

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van het dorp Kolhorn. De ligging van het plangebied is in figuur 1 weergegeven. De Oude Streek is de oudste weg in Kolhorn, in het noorden van het dorp. De weg ligt nagenoeg evenwijdig met de Westfriesedijk, de doorgaande weg door het dorp. Kolhorn is een dorp in een open polderlandschap met weinig opgaande begroeiing.

Een groot deel van de bebouwde kom van Kolhorn is aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Ook het plangebied ligt in het beschermde dorpsgezicht. In het plangebied zijn in de bestaande situatie geen gebouwen of andere bouwwerken aanwezig. Aan de westzijde van het projectgebied staat bebouwing. In de huidige situatie betreft het projectgebied een grasperceel. Langs de zuidrand is een groenstrook met enkele bomen en struiken aanwezig. Gebouwen en permanent oppervlaktewater ontbreken in het projectgebied.

Figuur 3. Het plangebied gezien vanaf de Sportstraat (bron: Google Streetview)

2.2 Toekomstige situatie

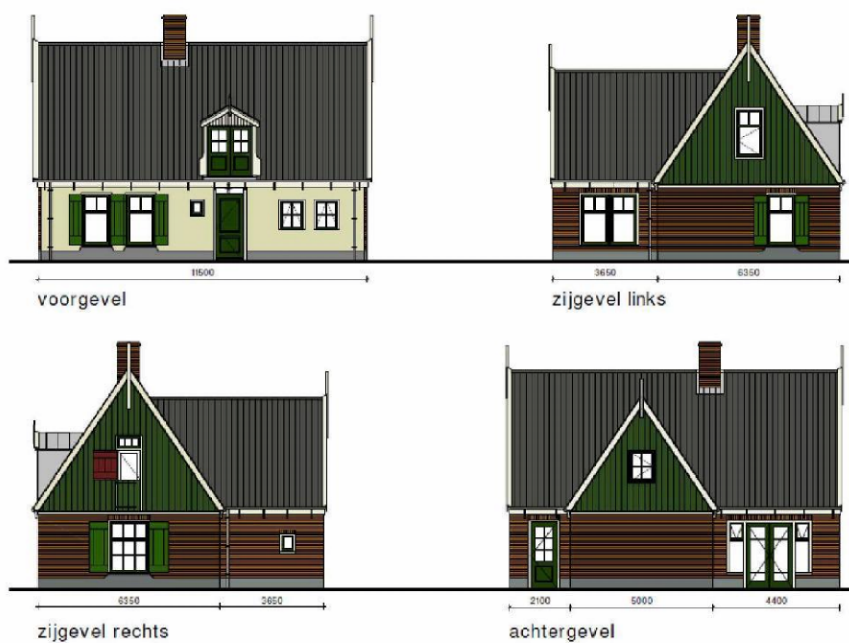
Het plan

Het plan bestaat uit de bouw van twee woningen op de gronden binnen het plangebied. Hierbij wordt de grasvegetatie verwijderd en grond vergraven. Daarbij zullen ook twee bijgebouwen worden gebouwd. De inrichting van het plangebied is in hoofdlijnen in figuur 4 weergegeven. Het plangebied zal worden ontsloten langs de Sportstraat.

Figuur 4. Inrichting van het plangebied

Onderstaande geveltekeningen geven een beeld van de te bouwen woningen.

Figuur 5. Geveltekeningen van een van de twee woningen (Buro Architect W. Schagen)

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. Hierin is de visie van het Rijk op de ruimtelijke opgaven en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Dit betreft een integraal kader voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland:

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden zijn behouden.

Het Rijk schenkt vertrouwen in en biedt ruimte aan lagere overheden, burgers en bedrijven om oplossingen te creëren. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de belangen voor Nederland als geheel, zoals de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer, energie en natuur. Ook waterveiligheid en milieukwaliteit (lucht, geluid, bodem, water en externe veiligheid) horen daarbij, evenals de bescherming van het Nederlandse werelderfgoed.

Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap worden bij de provincies en gemeenten neergelegd. Hiervoor wordt de Ladder voor duurzame verstedelijking gehanteerd. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen.

De ontwikkeling in dit plan is niet in strijd met bovenstaand rijksbeleid.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

Overheden dienen op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) nieuwe stedelijke ontwikkeling te motiveren op basis van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Het is de rijksoverheid te doen om zuinig om te gaan met de beschikbare ruimte en om leegstand te voorkomen. De volgende vragen moeten in dat verband worden beantwoord:

- Is er een behoefte?
- Is (een deel van) de behoefte op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied.

Door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is een handreiking opgesteld ('Handreiking ladder voor duurzame verstedelijking') waarin verder is uitgewerkt hoe met de ladder omgegaan moet worden. Voor een verdere uitleg van de ladder duurzame verstedelijking wordt korthedshalve naar die handreiking verwezen. Voor wonen geldt, dat voor woningbouwlocaties vanaf twaalf woningen sprake is van een stedelijke ontwikkeling die Ladderplichtig is.

Het planvoornemen betreft de bouw van twee woningen die zich voegen in de aanwezige bestaande stedenbouwkundige structuur van het dorp Kolhorn. Het plangebied ligt in een omgeving met meerdere woningen en maakt gebruik van de aanwezige ontsluitingsweg. Vanwege de kleinschaligheid van de ontwikkeling is in dit geval geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Motivering van het planvoornemen aan de hand van de Ladder voor duurzame verstedelijking is daardoor niet aan de orde.

Het planvoornemen is in lijn met de Ladder voor duurzame verstedelijking en past bij het beginsel dat ten grondslag ligt aan de Ladder voor duurzame verstedelijking; binnenstedelijke uitbreidingen gaan voor buitenstedelijke uitbreidingen.

CONCLUSIE

Het project is niet strijdig met Rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)

In de PRV zijn de provinciale belangen uit de Structuurvisie Noord-Holland 2040 van 2010 uitgewerkt in algemene regels. In de PRV is aangesloten bij de Ladder voor duurzame verstedelijking. Verschillende regels zijn opgenomen over onderwerpen, in zowel het landelijk als het bestaand stedelijk gebied van Noord-Holland, waar een provinciaal belang mee gemoeid is. Afhankelijk van de ligging van een plangebied zijn de regels uit de verordening al dan niet van toepassing. Het bestaand stedelijk gebied is in het provinciale overheidsbeleid beleidsmatig aangewezen voor verdere verstedelijking.

Op het gebied van bestaand stedelijk gebied geeft de provincie enige vrijheid aan gemeenten. Dit betekent dat er in principe nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk zijn in bestaand stedelijk gebied. Het projectgebied maakt onderdeel uit van de bebouwing in de kern Kolhorn; het wordt omgeven door bebouwing. Op basis van voorgaande beschrijving maakt het dan ook deel uit van het bestaand stedelijk gebied. Het project is dan ook in overeenstemming met de PRV.

3.2.2 Omgevingsvisie NH2050

De over een aantal jaren verwachte Omgevingswet zal veel bestaande wetgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening en milieu vervangen. De Provincie Noord-Holland anticipeert hierop door als eerste stap, samen met stakeholders en inwoners, de Omgevingsvisie NH2050 op te stellen als opvolger van de Structuurvisie Noord-Holland 2040 (met als ondertitel "Kwaliteit door veelzijdigheid") uit 2010. De omgevingsvisie is vormvrij en bevat een geheel nieuwe, de provincie zelfbindende, visie die

gedragen wordt door zoveel mogelijk partijen. Hiervoor zijn verschillende participatievormen ingezet (co-creatie, consultatie) en is zowel online als offline het gesprek met belanghebbenden en belangstellenden aangegaan. De Omgevingsvisie NH2050 is op 19 november 2018 door Provinciale Staten (PS) vastgesteld.

Doel van de provincie met de omgevingsvisie is dat iedereen die in Noord-Holland woont, werkt en op bezoek komt een prettige leefomgeving aantreft. Nu, maar ook in de toekomst. De provincie stuurt aan op "balans tussen economische groei en leefbaarheid", dat als leidend thema wordt gezien. Dit betekent dat in heel Noord-Holland een basiskwaliteit van de leefomgeving wordt gegarandeerd. Een gezonde en veilige leefomgeving, die goed is voor mens, plant én dier, is daarnaast voorwaarde voor een goed economisch vestigingsklimaat. Een economisch vitale provincie kan andersom weer bijdragen aan het welzijn en de leefbaarheid. In samenhang bekeken zijn in dit kader randvoorwaarden geformuleerd hoe om te gaan met grote thema's als klimaatverandering, energietransitie, veranderende economieën, volkshuisvesting, bodemdaling en verminderde biodiversiteit. In de omgevingsvisie zijn hiervoor vijf samenhangende bewegingen benoemd, op basis van ruim 20 ontwikkelprincipes voor een toekomstige leefomgeving. Het project is niet strijdig met de ontwikkelprincipes uit de Omgevingsvisie 2050.

3.2.3 Woningbouwlocaties Noord-Holland Noord

In juli 2018 heeft de provincie Noord-Holland een digitale viewer beschikbaar gesteld waarop inzichtelijk is gemaakt op welke locaties in de regio Noord-Holland Noord gemeenten woningen willen en kunnen bouwen. De planlocatie is aangemerkt als locatie waar woningen mogelijk zijn. In de viewer staat voor deze locatie de status 'potentiële woningbouwlocatie' en 'realisatie tot 2025'.

CONCLUSIE

Het projectvoornemen past binnen het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Hollands Kroon

In de raadsvergadering van 22-11-2016 is de Omgevingsvisie gemeente Hollands Kroon vastgesteld. Hierin staat het ontwikkelen van de fysieke leefomgeving voor op de lange termijn beschreven. In de omgevingsvisie is onder meer op het thema wonen ingegaan. Hiervoor geldt dat de gemeente de focus verlegt naar kwaliteit in plaats van kwantiteit. Meer ruimte voor gewenste ontwikkelingen kan worden geboden als dat nodig is. Ruimte voor kwalitatief hoogwaardig wonen en leven is daarbij het speerpunt voor de gemeente. Voor leegstaande bebouwing of terrein wordt functiewijziging naar wonen gefaciliteerd. Voorliggend planvoornemen sluit hierbij aan.

3.3.2 Welstandsnota Hollands Kroon

In het kader van het welstandstoezicht wordt het uiterlijk van een bouwwerk beoordeeld aan de hand van de zogenaamde redelijke eisen van welstand. De gebiedsgerichte criteria zijn vastgelegd in

de welstandsnota. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning bouwactiviteiten wordt getoetst aan de welstandseisen.

De gemeenteraad van Hollands Kroon heeft in december 2013 haar Welstandsnota vastgesteld. Wanneer een omgevingsvergunning voor bouwen wordt aangevraagd, wordt ook beoordeeld of het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand (ruimtelijke kwaliteit). Dit gebeurt aan de hand van welstandscriteria die zijn vastgelegd in de welstandsnota. In deze nota wordt gewerkt met drie verschillende soorten welstandsgebieden: welstandsvrij, welstandsluw en welstandsintensief.

De twee woningen zullen worden gebouwd in een welstandsintensief gebied (zie onderstaande figuur). In een welstandsintensief gebied geldt een speciaal preventief welstandstoezicht: de omgevingsvergunning voor het bouwplan moet voldoen aan bepaalde regels.

Figuur 6. De woningen worden gebouwd in een welstandsintensieve zone. Dit houdt in dat het ontwerp van de woningen dient te voldoen aan specifieke regels

De welstandsregels waar het bouw- of verbouwplan aan moet voldoen zijn:

Relatie tussen vorm, gebruik en constructie

- de verschijningsvorm dient een relatie te hebben met het gebruik ervan en de wijze waarop het gemaakt is, terwijl de vormgeving daarnaast ook zijn eigen samenhang en logica heeft.

Relatie tussen bouw- of verbouwplan en omgeving

- Uw bouw- of verbouwplan dient een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de openbare (stedelijke of landschappelijke) ruimte. Daarbij worden hogere eisen gesteld naarmate de openbare betekenis van het initiatief of van de omgeving groter is.

Evenwicht tussen helderheid en complexiteit

- Van uw bouw- of verbouwplan wordt verwacht dat er structuur is aangebracht in het beeld, zonder dat de aantrekkingskracht door simpelheid verloren gaat.
- Symmetrie, ritme, herkenbare maatrekken en materialen maken het voor de gemiddelde waarnemer mogelijk de grote hoeveelheid visuele informatie die de gebouwde omgeving geeft, te reduceren tot een bevattelijk beeld.
- Het streven naar helderheid mag echter niet ontaarden in simpelheid.
- Uw bouw- of verbouwplan moet de waarnemer blijven prikkelen en intrigeren en zijn geheimen niet direct prijsgeven. Er mag best een beheerst beroep op de creativiteit van de voorbijganger worden gedaan. Van oudsher worden daarom helderheid en complexiteit als complementaire begrippen ingebracht bij het ontwerpen van initiatieven.

Schaal en maatvoering

- Uw bouw- of verbouwplan dient een samenhangend stelsel van maatverhoudingen te hebben dat beheerst wordt toegepast in ruimtes, volumes en vlakverdelingen.

Materiaal, textuur en kleur

- Van uw bouw- of verbouwplan wordt verwacht dat materiaal, textuur, kleur en licht het karakter van het initiatief zelf ondersteunen en de ruimtelijke samenhang met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan duidelijk maken.

Het plan is op voorhand niet in strijd met de regels voor de welstandsintensieve zone van Kolhorn uit de Welstandsnota Hollands Kroon en is in lijn met de bebouwing van de Oude Streek.

CONCLUSIE

Het project past binnen gemeentelijk beleid.

4 Omgevingsaspecten

Ieder ruimtelijk plan dient te worden getoetst aan een aantal omgevings- en milieuaspecten. In dit hoofdstuk komen de omgevings- en milieuaspecten aan de orde die een randvoorwaarde zijn voor het plan.

4.1 Water

Op grond van artikel 3.1.6 Bro dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen. In deze paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het advies dat uit de watertoets volgt is hierin opgenomen. Het doel van de watertoets is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Door middel van de watertoets wordt in een vroegtijdig stadium aandacht besteed aan het waterspect.

Door de uitvoering van het plan neemt het verhard oppervlak toe met ongeveer 250 m². Hierdoor zal in het plangebied het hemelwater versneld worden afgevoerd. Uit de digitale watertoets is gebleken dat de toename van het verharde oppervlak echter zo klein is, dat compensatie niet noodzakelijk is. Dit wordt bevestigd in het advies van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (bijlage 1). Binnen het plan is geen sprake van activiteiten die als gevolg kunnen hebben dat vervuild hemelwater naar het oppervlaktewater afstroomt.

Wanneer het advies van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voldoende bij het plan wordt betrokken, dan is het planvoornemen wat betreft het omgevingsaspect water uitvoerbaar.

4.2 Bodem

Om meer inzicht te krijgen in de bodemkwaliteit is in juni 2007 door de BodemOnderZoeker BV een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd in het plangebied. De resultaten van het onderzoek zijn vastgelegd in een rapport met het nummer BOZ-6629. Omdat dit onderzoek niet geheel actueel meer is, is in 2018 opnieuw een verkennend bodemonderzoek (NEN 5740) uitgevoerd door Grondslag op de projectlocatie. Grondslag rapporteert dat sinds 2007 geen bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden op de locatie. Daarvan uitgaande zullen de resultaten uit 2007 van ondergrond en grondwater ongewijzigd zijn. In combinatie met de nieuwe resultaten voor de bovengrond van 2018 is de bodem voldoende onderzocht voor de bestemming wonen met tuin.

De bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor het realiseren van de beoogde bestemming/functiewijziging.

4.3 Ecologie

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. In deze wet is zowel de bescherming van de flora- en faunasoorten vastgelegd, alsook de bescherming van specifieke natuurgebieden (Natura 2000-gebieden). De Wnb vervangt onder andere de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998, waarin voorheen respectievelijk de soortenbescherming en de gebiedsbescherming was geregeld. Naast de Wet natuurbescherming zijn ook de provinciale structuurvisie en verordening relevant voor de gebiedsbescherming. Hierin is onder meer het behoud en de ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS) geregeld. Om de uitvoerbaarheid van het planvoornemen te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden nodig.

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie, waarvan de resultaten zijn beschreven in bijlage 2, is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Van het doen van aanvullend onderzoek en de aanvraag van een ontheffing op grond van de Wnb is in voorliggende situatie geen sprake. Wel dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Indien er geen broedgevallen zijn binnen de verstoringsafstand van de activiteiten mogen deze wel binnen het broedseizoen worden uitgevoerd. Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk.

Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Daarmee is het niet aannemelijk dat het planvoornemen een significant negatief effect heeft op aanwezige ecologische waarden. De uitvoering van dit plan wordt niet door ecologische aspecten beperkt.

4.4 Luchtkwaliteit

Projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven op grond van de Wet milieubeheer (Wm) niet te worden getoetst aan de geldende grenswaarden. Een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) wordt als nibm beschouwd. Van een dergelijke verslechtering van de luchtkwaliteit is sprake wanneer een ruimtelijk plan tot een toename van meer dan 1.610 auto's (bij 100% autoverkeer), dan wel 130 vrachtwagens (bij 100% vrachtverkeer) per dag leidt (grenswaarden 2018). Kenniscentrum InfoMil vermeldt op hun website dat als de luchtkwaliteit aan de PM₁₀-normen voldoet, dit ook geldt voor de PM_{2,5}-normen. Op grond hiervan is toetsing aan de grenswaarden voor PM_{2,5} niet nodig, als aan de PM₁₀ normen wordt voldaan.

De realisatie van twee woningen leidt niet tot 1.610 voertuigbewegingen per dag waardoor het planvoornemen kan worden beschouwd als een nibm-plan. Verdere toetsing aan de Wet milieubeheer in het kader van de luchtkwaliteit is niet nodig. Het planvoornemen is voor het aspect luchtkwaliteit uitvoerbaar.

4.5 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) bepaalt dat de geluidsbelasting op gevels van woningen en andere geluidgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een bepaalde grenswaarde. In dit licht moet bij ruimtelijke ontwikkelingen onderzoek worden verricht naar wegverkeerslawaaï, industrielawaaï en spoorweglawaaï. Binnen een straal van 1 km vanaf het plangebied zijn geen spoorwegen aanwezig, waardoor geluidhinder vanwege spoorweglawaaï in het plangebied niet speelt. In de omgeving van het project is industrielawaaï ten gevolge van gezondeerde bedrijventerreinen evenmin aan de orde. Navolgend wordt daarom alleen ingegaan op wegverkeerslawaaï.

Op grond van de Wgh hebben alle wegen (met uitzondering van 30 km/uur-wegen en woonerven) een geluidszone. Bij de oprichting van geluidsgevoelige objecten binnen een geluidszone dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. De te realiseren woningen in het plangebied bevinden zich in een 30 km/uur-zone. Daarom kan in dit geval akoestisch onderzoek achterwege blijven en is het aspect Geluidshinder geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.6 Verkeer en parkeren

Gelet op de bestaande verkeersontsluiting en beperkte verkeersgeneratie voor deze ontwikkeling wordt voor dit aspect slechts gekeken naar de geldende parkeernormen voor de projectlocatie.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hollands Kroon heeft op 27 februari 2018 de 'Parkeerregels Hollands Kroon 2018' vastgesteld. Deze regels zijn van toepassing op toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente Hollands Kroon, bijvoorbeeld bij nieuwbouw.

De gemeente hanteert voor het bepalen van de parkeerbehoefte de richtlijnen van het CROW (CROW-kencijfers, publicatie 317 - kencijfers parkeren en verkeersgeneratie). Uitgangspunt is dat parkeren op eigen terrein dient plaats te vinden. Indien dit niet mogelijk is kan, in overleg met de gemeente, gekeken worden naar parkeermogelijkheden in de openbare ruimte.

De stedelijkheidsgraad van de projectlocatie is 'niet stedelijk' en het gebiedstype is 'rest bebouwde kom'. Op basis van de dit gegeven en het type woonhuis geldt een parkeernorm van 2,3 parkeerplaatsen per woning. Met die ruimte is rekening gehouden in het plan. Daarbij zijn de garages vanaf de weg zover mogelijk naar achteren geplaatst. Parkeren op eigen erf is mogelijk, zowel op de oprit als in de garage. Daarmee wordt voldaan aan de parkeernorm van de gemeente Hollands Kroon en wordt het plan met betrekking tot het aspect Verkeer en parkeren uitvoerbaar geacht.

4.7 Milieuzonering en bedrijfshinder

Bedrijven (of andere milieubelastende bedrijvigheid) in de directe omgeving van woningen of (andere) milieugevoelige gebieden kunnen daar (milieu)hinder vanwege geur, stof, geluid, gevaar en dergelijke veroorzaken. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening, zoals dat uitgangspunt is van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), is het waarborgen van voldoende afstand tussen bedrijven en wonin-

gen noodzakelijk. Er dient te worden aangetoond dat het planvoornemen geen belemmering vormt voor nabijgelegen functies.

Op basis van de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt de richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd. Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar de minimale afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

Milieuzonering richt zich uitsluitend op de zonering van milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) ten opzichte van gevoelige functies (zoals woningen). In de directe omgeving van het plangebied zijn twee bedrijven gevestigd. Het betreft een detailhandelsbedrijf aan de Sportstraat 27 en een detailhandelsbedrijf voor woninginrichting aan de Westfriesdijk 58. Voor dit type bedrijven wordt in de VNG publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' een richtinggevende afstand van tien meter aangegeven. Het plangebied ligt op een grotere afstand tot deze bedrijven. Bedrijfshinder is daarmee niet aan de orde en vormt geen belemmering voor het initiatief.

4.8 Erfgoed

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze naar verwachting in 2021 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient elk ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook te worden aangegeven op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

ARCHEOLOGIE

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Niedorp (tegenwoordig gemeente Hollands Kroon) ligt het plangebied in een zone waar er bij bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 0,4 m -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is daarom als bijlage opgenomen (Bijlage 3).

Op basis van de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in het plangebied geen archeologische resten bedreigd worden. Daarom zijn er voor archeologie geen vervolgonderzoek of maatregelen noodzakelijk.

CULTUURHISTORIE

De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 2018 is een provinciale handreiking voor het inpassen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landschap, zoals bebouwing, agrarische bedrijven, infrastructuur of vormen van energieopwekking. De Leidraad geeft gebiedsgerichte én ontwikkelingsgerichte beschrijvingen en biedt zo toepasbare informatie over de manier waarop ruimtelijke ontwikkelingen kunnen bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Bij het inpassen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied moet rekening worden gehouden met de *ambities en ontwikkelprincipes* die staan beschreven bij de afzonderlijke ensembles en structuren. De projectlocatie is gelegen in een oud zeekleilandschap en ligt direct achter de Westfrieze Omringdijk. De Westfrieze Omringdijk is de dijk rond het oude zeekleilandschap van West-Friesland. De dijk beschermt de Westfriezen al sinds de 13e eeuw tegen water en verbindt verschillende gemeenten en landschappen, ieder deel met een eigen karakter. De Westfrieze Omringdijk is beschermd als provinciaal monument.

Met de realisatie van de woningen wordt geen wijziging in de structuur van de dijk aangebracht, zoals ophogingen of uitstulpingen. Bebouwing aan de voet van de dijk is op deze locatie passend tussen de andere bebouwing. De herkenbaarheid van de dijk in een bebouwd gebied blijft behouden.

Conclusie

Met de realisatie van de twee woningen worden geen archeologische of cultuurhistorische waarden bedreigd. Daarmee is het project wat betreft het aspect erfgoed uitvoerbaar.

4.9 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de woon- en leefomgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, aardgas of LPG. Het beleid is erop gericht te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Dit is verankerd in diverse wet- en regelgeving, zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), het Besluit externe veiligheid transportroutes en het Activiteitenbesluit. In het kader van het Interprovinciaal Overleg (IPO) is een zogenoemde risicokaart ontwikkeld. Op de risicokaart staan verschillende risico-ontvangers en risicobronnen aangegeven. Voor het planvoornemen is op de risicokaart nagegaan of er ook aandachtspunten (in dit geval risicobronnen) op het vlak van de externe veiligheid aanwezig zijn.

Het project leidt zelf niet tot de realisatie van een externe veiligheidsrisicobron. Bovendien zijn er rondom de projectlocatie geen externe veiligheidsrisicobronnen aanwezig, zoals te zien op onder-

staande figuur. De uitvoerbaarheid van het project wordt niet beperkt door een extern veiligheidsrisico.

Figuur 7. Zoals op de risicokaart is te zien zijn geen aanwezige externe veiligheidsrisicobronnen gevonden in de nabijheid van het projectgebied

4.10 Duurzaamheid

Duurzaamheid van een gebied of in relatie tot een ruimtelijke ontwikkeling kan tot uitdrukking komen in de thema's: kwaliteit van de leefomgeving, water, energie, mobiliteit, natuur/ecologie en milieu. Onder deze laatste kan onder meer het volgende worden verstaan: gezondheid, externe veiligheid, materiaalkeuze en hergebruik van materialen, duurzaam slopen, geluid, lucht en beheer/onderhoud van een gebied of gebouw. Er bestaat geen wettelijke verplichting om het thema duurzaamheid in bestemmingsplannen vast te leggen. Wel vormt het een belangrijk onderwerp in het sociaal-maatschappelijke debat en daarmee een belangrijk aandachtspunt in het overheidsbeleid. Gemeenten streven in dat kader naar een duurzame (gebouwde) omgeving. Bestemmingsplannen kunnen echter beperkt worden gehanteerd om duurzame energieaspecten te regelen. Voor eventuele ambitieuze duurzame energiedoelstellingen dienen dan ook extra instrumenten, zoals privaatrechtelijke overeenkomsten, ingezet te worden.

De Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord heeft samen met de gemeenten in deze regio een brochure ontwikkeld over duurzaam bouwen en wonen. In 2020 mogen alleen nog energie-neutrale of energieopwekkende woningen worden gebouwd. Middels deze brochure wordt inspiratie geboden hoe hiermee om kan worden gegaan. In de gemeentelijke omgevingsvisie is duurzaamheid

één van de speerpunten. Duurzaamheid vormt een integraal uitgangspunt bij opzet en uitvoering van het gemeentelijk beleid en bedrijfsvoering. Zo beschrijft de gemeente Hollands Kroon in de toelichting van ruimtelijke plannen nadrukkelijk zaken rondom duurzaamheid en duurzaam bouwen. Uit de EPC-berekening (= 0,4) blijkt dat het plan voldoet aan de eis gesteld in het Bouwbesluit (EPC = 0,4).

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De kosten die samenhangen met het plan zullen door de initiatiefnemer worden gedragen. Door het verlenen van een omgevingsvergunning voor de betreffende gronden is er de kans dat door belanghebbende eigenaren van gronden in de omgeving van het plangebied bij de gemeente op grond van artikel 6.1 Wro een verzoek tot tegemoetkoming in de planschade wordt ingediend. De mogelijke kosten die samenhangen met een planschadeverhaal worden door de aanvrager van de omgevingsvergunning gedragen. Hiervoor wordt tussen de gemeente en de aanvrager een planschadeovereenkomst ondertekend.

Op basis van deze overwegingen mag het plan economisch uitvoerbaar worden geacht. De uitvoerbaarheid van het voorliggende plan zal niet door onvoldoende economische uitvoerbaarheid worden belemmerd.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De ontwerp-omgevingsvergunning wordt voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Eenieder wordt gedurende deze periode in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op het plan naar voren te brengen. De initiatiefnemer heeft met de directe omwonenden een gesprek gevoerd over het planvoornemen.

Bijlagen

Bijlage 1. Wateradvies

[REDACTED]

Van: [REDACTED] (10)(2e) |>
Verzonden: donderdag 8 november 2018 17:16
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Advies in kader watertoets Oude Streek/Sportlaan Kolhorn

Geachte [REDACTED]

Op 27 september 2018 heeft u per e-mail een verzoek om advies ingediend in het kader van de watertoets betreffende de ontwikkeling van een plan aan de Oude Streek/Sportlaan in Kolhorn. Het betreft de bouw van twee woningen en hierbij ontvangt u mijn reactie.

Algemeen

Het plangebied is gelegen in het peilgebied 3040-01 met een streefpeil van NAP-1,95 meter. Via een stelsel van primaire en secundaire waterlopen wordt het water via het gemaal Schrinkkaag uitgeslagen op de Schagerkoggeboezem (NAP -0,85 m).

Waterkwantiteit

Uit de ingediende gegevens blijkt dat de realisatie van het plan nauwelijks een toename van verharding tot gevolg heeft. Door de bouw van twee woningen wordt weliswaar verharding toegevoegd, maar dit is minder dan 800 m². Dit betekent dat er geen compenserende waterberging hoeft te worden gerealiseerd.

Waterkwaliteit

Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater. Ons uitgangspunt is dat huishoudelijk afvalwater en hemelwater van schone oppervlakken gescheiden worden. Het plan voorziet in de nieuwbouw van 2 woningen. Graag zien wij beschreven hoe omgegaan wordt met het huishoudelijk afvalwater. Gezien de ligging van de woningen verwachten wij een gescheiden rioolstelsel wordt aangelegd waarbij voor het huishoudelijk afvalwater wordt aangesloten op gemeentelijke riolering.

Het hemelwater kan direct afgekoppeld worden naar de bestaande watergangen binnen het plangebied. Voor een lozing op het oppervlaktewater moet op grond van de Waterwet een vergunning worden aangevraagd of moet een melding worden gedaan. De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het afstromende hemelwater. Met betrekking tot het afstromend hemelwater raden wij aan om terughoudend om te gaan met uitlogende materialen zoals koper, lood en zink. Indien uit architectonische overwegingen gekozen wordt voor bijvoorbeeld een zinken dak, kan een zuiverende voorziening noodzakelijk zijn. Voor de toepassing van zinken daken raden wij aan om gebruik te maken van gecoat zink.

Waterveiligheid

Het plangebied is gelegen binnen een regionale waterkering in beschermingsgebied B. Beschermingszone B ligt verder af van het waterstaatswerk en daardoor geldt hier minder strenge regelgeving. Naast de in de legger vastgestelde kernzone en (buiten)beschermingszones wordt een profiel van vrije ruimte vastgesteld. Door het vaststellen van een profiel van vrije ruimte bij een waterkering wordt beoogd ontwikkelingen te voorkomen die het realiseren van de voorgenomen dijkverbetering onmogelijk maken of slechts mogelijk te maken via verwijdering of aanpassing van werken met grote financiële consequenties. Het profiel van vrije ruimte is dus onafhankelijk van de in de legger vastgestelde kernzone en (buiten)beschermingszone van de waterkering. De ontwikkeling van twee woningen is buiten het profiel van vrije ruimte gelegen, zodat er geen belemmering is om de woningen te bouwen. Weliswaar zijn beide woningen gelegen binnen beschermingszone B, maar doordat hier een minder strenge regelgeving van toepassing is, is het mogelijk om de woningen te bouwen. De waterkerende veiligheid is gewaarborgd.

Ruimtelijke adaptatie

Wij adviseren u om in het ontwerp van het plan het principe van ruimtelijke adaptatie op te nemen. Het plan, waaronder de realisatie van 2 woningen en de inrichting van de openbare ruimte hier omheen, biedt uitstekende kansen hiertoe. Zo zou kunnen worden gedacht aan het aanbrengen van 'groene daken' op nieuwe gebouwen, eventueel met meervoudig ruimtegebruik en waterberging capaciteit. Ook kan bij bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen gebruik worden gemaakt van waterdoorlatende verharding met bijbehorende afvoer vertragende onderlaag of waterberging op straat en in verlaagde groenstroken. Zie voor uitleg en inspiratie hierover: <http://www.ruimtelijkeadaptatie.nl>, <https://deltaprogramma2018.deltacommissaris.nl/viewer/publication/1/2-deltaprogramma-> en <http://www.groenblauwenetwerken.nl/>.

Vergunningen en ontheffingen

Voor werkzaamheden in, onder, langs, op, bij of aan oppervlaktewater, waterkeringen en wegen in het beheer van het hoogheemraadschap en het aanleggen van ≥ 800 m² verharding is een watervergunning of ontheffing van

het hoogheemraadschap nodig. Afhankelijk van de complexiteit van de aanvraag en/of werken is het belangrijk om hierover in een vroeg stadium overleg te starten, zodat onderzoeken tijdig kunnen worden gestart en wordt voorkomen dat onnodige onderzoeken worden gedaan. Houdt u rekening met de noodzakelijke proceduretijd die hiermee is gemoeid.

Meer informatie over vergunningen en ontheffingen en het aanvragen daarvan kunt u vinden op www.hhnk.nl.

Voor een voorspoedige afhandeling van de aanvraag adviseren wij u om de formulieren zo volledig mogelijk in te vullen. Denkt u in het bijzonder aan de goedkeuring van eventuele belanghebbenden die gehoord moeten worden voor het verlenen van de vergunning/ontheffing. Voor extra vragen betreffende het indienen van een ontheffings- en/of vergunningsaanvraag kan contact worden opgenomen met het cluster Vergunningen. Wij adviseren u om ruim voordat u van plan bent met de werkzaamheden te beginnen contact met hen op te nemen.

Opgemerkt wordt dat voor het bouwen van de woningen binnen beschermingszone B geen vergunning is vereist. Wanneer er echter kabels en leidingen (bijvoorbeeld hemelwater) richting de bestaande waterloop wordt gelegd, is het wel noodzakelijk om een watervergunning aan te vragen.

Tot slot

Mocht de inhoud van het plan wijzigen, dan verzoek ik u vriendelijk om een geactualiseerde versie toe te sturen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht. Als u nog vragen heeft kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
(10)(2e)

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres:

Stationsplein 136

1703 WC Heerhugowaard

Postadres:

Postbus 250

1700 AG Heerhugowaard

[Redacted]

e. [Redacted] (10)(2e)

w. www.hhnk.nl

Bijlage 2. Ecologische inventarisatie

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Memo

Opdrachtgever: Lemon EPC

projectnummer: 803.71.50.02.00

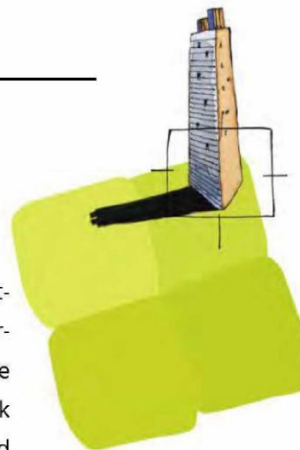
Onderwerp: Ecologische inventarisatie Oude Streek, Kolhorn

Datum: 13-12-2018

Inleiding

KADER

In verband met het voornemen om op het perceel op de hoek van de Oude Streek, Sportstraat en Torenstraat in Kolhorn twee woningen te realiseren, wordt een Ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Om de uitvoerbaarheid van dit project te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 7 augustus 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: onbewolkt, circa 28°C, droog en weinig wind.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied ligt in de bebouwde kom van Kolhorn en grenst aan de straten Oude Streek, Sportstraat en Torenstraat. Aan de westzijde van het projectgebied staat bebouwing. In de huidige situatie betreft het projectgebied een grasperceel. Langs de zuidrand is een groenstrook met enkele bomen en struiken aanwezig. Gebouwen en permanent oppervlaktewater ontbreken in het projectgebied. De beoogde plannen bestaan uit het realiseren van twee woningen. Hierbij wordt de grasvegetatie verwijderd en grond vergraven.

Op de volgende pagina is een foto weergegeven die een impressie geeft van het projectgebied op 7 augustus 2018.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Impressie van het projectgebied op 7 augustus 2018

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 08-08-2018 09:14:11) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en amfibieën.

In het projectgebied zijn naast Engels raaigras enkele algemene plantensoorten als smeerwortel, haagwinde, riet, diverse grassen en grote brandnetel aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving van het projectgebied (Quickscanhulp.nl). Deze zijn eveneens niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en worden gezien de terreingesteldheid ook niet in het projectgebied verwacht.

In het projectgebied zijn geen nesten van broedvogels met een jaarrond beschermde nestplaats aangetroffen dan wel te verwachten vanwege het ontbreken van geschikte broedlocaties (geen bebouwing en geen geschikte opgaande groenstructuren). Hooguit vormt het projectgebied een klein onderdeel van het foerageergebied van een soort als huismus. In de groenstructuur aan de zuidrand van het projectgebied zijn enkele meer algemeen voorkomende broedvogels broedend te verwachten waaronder vink, merel en Turkse tortel.

Voor vleermuizen vormt het projectgebied mogelijk een klein onderdeel van het foerageergebied zoals de uit de omgeving bekende soorten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (Quickscanhulp.nl). Verblijfplaatsen van vleermuizen en onmisbare vliegroutes zijn niet in het projectgebied te verwachten. Zo zijn geen gebouwen en voor vleermuizen geschikte bomen aanwezig en ontbreken in het projectgebied doorgaande lijnvormige landschapselementen. Hooguit vormt het projectgebied een klein onderdeel van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl).

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

In het projectgebied zijn wel enkele algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en huisspitsmuis te verwachten. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde (en dus beschermde) grondgebonden zoogdiersoorten worden gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht in het projectgebied.

Het projectgebied vormt hooguit landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, die zich kunnen voortplanten in wateren in de omgeving. Voor de te verwachten soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Waarnemingen van niet-vrijgestelde amfibieën ontbreken in de omgeving van het projectgebied (Quickscanhulp.nl) en bovendien ontbreekt geschikt leefgebied voor deze meer kritische soorten in en om het projectgebied.

Beschermde soorten uit de soortgroep vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het projectgebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving van het projectgebied en het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van een aantal algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt. Indien geen broedgevallen aanwezig zijn binnen de verstoringafstand van de activiteiten, mogen ook werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

Het project leidt niet tot het verlies van essentieel foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten of vleermuizen. Voor de te verwachten soorten is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig in de omgeving van het projectgebied.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de overige soort(groep)en kunnen negatieve effecten in het kader van de Wnb worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het NNN (voorheen ook wel Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt op een afstand van ruim 13 kilometer ten oosten van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde gebied, te weten Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen. Op circa 400 meter ten westen van het projectgebied ligt het meest nabijgelegen gebied dat is aangewezen als NNN. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op een afstand circa 400 meter ten zuiden van het projectgebied. Tussen het projectgebied en de beschermde gebieden liggen wegen, bebouwing en/of agrarisch gebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen project geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, het NNN en weidevogelleefgebied te verwachten. Deze inventarisatie geeft daarom geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Van het doen van aanvullend onderzoek en de aanvraag van een ontheffing op grond van de Wnb is in voorliggende situatie geen sprake. Wel dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Bijlage 3. Archeologisch onderzoek

RAAP-RAPPORT 3568

Plangebied Sportstraat/ Oude Streek te Kolhorn

Gemeente Hollands Kroon

Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied Sportstraat/ Oude Streek te Kolhorn, gemeente Hollands Kroon;
archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend
veldonderzoek (verkenkend booronderzoek)

Versie: 18-12-2018

Auteur: (10)(2e)

Projectcode: KLSS

Bestandsnaam: RAAPrap_3568_KLSS_20181218

Autorisatie: (10)(2e)

ISSN: 0925-6229

RAAP

Leeuwenveldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

Telefoon: (10)(2e)

E-mail: (10)(2e)

Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2018

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van BugelHajema Adviseurs B.V. heeft RAAP in oktober 2018 een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor het plangebied Sportstraat/ Oude Streek te Kolhorn in de gemeente Hollands Kroon. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie nieuwbouw te realiseren. Het onderzoek is nodig in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning, aangezien naar verwachting eventueel aanwezige archeologische resten bij toekomstige graafwerkzaamheden in het gebied zullen worden verstoord. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is derhalve verplicht conform het vigerend gemeentelijk beleid.

Op grond van het bureauonderzoek, gold bij aanvang van het veldonderzoek voor het plangebied een middelhoge kans op het aantreffen van archeologische waarden uit het midden en laat neolithicum, midden en late ijzertijd en Romeinse tijd, voor de Bronstijd gold een lage archeologische verwachting en voor vindplaatsen uit de middeleeuwen en nieuwe tijd gold een hoge archeologische verwachting.

Tijdens het verkennend veldonderzoek is de bodemopbouw in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat er in het plangebied geen archeologisch interessante lagen (meer) aanwezig zijn. Er is geen antropogeen ophogingspakket uit de middeleeuwen of nieuwe tijd herkent, de top van het veen is grotendeels verdwenen en de aangetroffen afzettingen van het Laagpakket van Wormer bestaan uit wadafzettingen die niet goed bewoonbaar zijn geweest. De kans dat er in het plangebied sprake is van een archeologische vindplaats wordt dan ook zeer klein geacht. Daarom wordt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) noodzakelijk geacht.

Inhoud

Samenvatting	3
Inhoud	4
1 Inleiding	5
1.1 Kader	5
1.2 Administratieve gegevens	7
1.3 Doel- en vraagstelling	7
2 Bureauonderzoek	8
2.1 Methode	8
2.2 Aardkundige situatie	8
2.3 Archeologische gegevens	9
2.4 Historische situatie	11
2.5 Huidige situatie	13
2.6 Toekomstige situatie	14
2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting	15
3 Veldonderzoek	17
3.1 Methode	17
3.2 Resultaten	18
3.3 Synthese	18
4 Conclusies en advies	20
4.1 Onderzoeksvragen	20
4.2 Conclusie	20
4.1 Advies	21
4.2 Tot slot	21
Literatuur	22
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	23

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van BugelHajema Adviseurs B.V. heeft RAAP in oktober 2018 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek) uitgevoerd voor het plangebied Sportstraat/ Oude Streek te Kolhorn in de gemeente Hollands Kroon (figuur 1).

Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning.

Beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Niedorp (tegenwoordig gemeente Hollands Kroon) ligt het plangebied in een zone waar er bij bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 0,4 m -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is daarom verplicht conform het vigerend beleid. In plaats van een bestemmingsplan is in de kern van Kolhorn een beheersverordening van toepassing.

Kwaliteitsborging

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), is door de minister aangewezen als norm. Voorafgaand aan het onderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld en ter informatie aan de bevoegde overheid voorgelegd. Dit PvA diende als uitgangspunt voor het onderzoek. Het onderzoek is bovendien uitgevoerd conform de geldende richtlijnen van de bevoegde overheid.

RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van Eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, 4004 Opgraven (landbodems) en 4006 Specialistisch onderzoek.

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (zwart omlijnd). Inzet: ligging in Nederland (ster).

1.2 Administratieve gegevens

Type onderzoek	Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)
Opdrachtgever	BugelHajema Adviseurs B.V.
Bevoegde overheid	Gemeente Hollands Kroon
Plaats	Kolhorn
Gemeente	Hollands Kroon
Provincie	Noord-Holland
Centrumcoördinaten (X/Y)	121.435/534.232
Toponiem	Sportstraat/ Oude Streek
Kadastrale gegevens	BSG00, sectie B, nummer 3060
Oppervlakte plangebied	550 m ²
Afbakening plangebied	Tijdens het bureauonderzoek is het plangebied inclusief een zone van 500 m rondom het plangebied onderzocht. Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot het plangebied.
Onderzoeksperiode	oktober 2018
Uitvoerder	RAAP West
Projectleider	(10)(2e)
Projectmedewerkers	(10)(2e)
RAAP-projectcode	KLSS
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	4641862100
Beheer en plaats documentatie	RAAP regio West te Leiden

Tabel 1. Administratieve gegevens.

1.3 Doel- en vraagstelling

De doelstelling van het bureauonderzoek is het vaststellen van de archeologische waarde van het terrein, dan wel de archeologische vindplaats. Daartoe wordt informatie verzameld over bekende en verwachte archeologische resten teneinde een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Hiertoe is een aantal onderzoeksvragen geformuleerd:

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Waar en op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?
- Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?
- Op welke manier dient bij graafwerkzaamheden met archeologische resten te worden omgegaan?
- Is in het plangebied vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek dient ervoor om - op basis van verschillende bronnen - inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de bodemopbouw en de sporen die het menselijk gebruik in de loop van de tijd heeft achtergelaten. Met behulp van deze gegevens wordt een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld.

Naast de conform de KNA verplichte bronnen is door de gebiedsexperts van RAAP een beredeneerde keuze gemaakt uit betrouwbare bronnen die voor de archeologische verwachting relevante informatie bevatten (zie bijlage 2 voor de motivering). Daarvoor is gebruik gemaakt van de landelijk en voor RAAP digitaal beschikbare archieven. Voor de beschrijving van de historische situatie is gebruik gemaakt van hiervoor relevante informatiedragers. Voor de actuele metadata van de verzamelde gegevens (gemeente, plaats, etc.) wordt verwezen naar het van toepassing zijnde data-archief.

2.2 Aardkundige situatie

Het plangebied ligt in het achterland achter de kust van Noord-Holland. Rond 3800 voor Chr. kon de zee alleen via enkele openingen in de kustlijn (de zgn. zeegaten) in het achterland doordringen. Via het zeegat van Bergen - een grote opening in de kustlijn ter hoogte van het huidige Bergen - drong een aantal west-oost georiënteerde geulen door in West-Friesland/de Kop van Noord-Holland. Vanuit de geulen werden pakketten zand en klei afgezet. Buiten de invloedssfeer van de geulen vond veenvorming plaats. De sedimenten die in deze periode werden afgezet, worden door De Mulder & Bosch gerekend tot het Hauwertcomplex laag A (Laagpakket van Wormer).

Vanaf circa 3000 voor Chr. verlegden de geulen zich geleidelijk naar het zuiden, waardoor het plangebied vanaf grofweg 2500 voor Chr. buiten het sedimentatie-bereik kwam te liggen (De Mulder & Bosch, 1982; Van Heeringen & Theunissen, 2001). De sedimenten (zand en klei) die in deze periode zijn afgezet, worden door De Mulder en Bosch gerekend tot het Hauwertcomplex laag B (Laagpakket van Wormer). In de gebieden die buiten bereik van de zee kwamen, vond veenvorming plaats.

Rond 2200 voor Chr. was in het westen van West-Friesland nog slechts één grote west-oost georiënteerde geul aanwezig. Deze liep echter enkele kilometers ten zuiden van het plangebied. In de omgeving van Kolhorn vond in deze periode dan ook geen sedimentatie meer plaats.

Rond 1800 voor Chr. sloot het zeegat van Bergen en werden de geulsystemen in West-Friesland minder actief. Aanvankelijk werd nog een pakket klei afgezet, maar onder invloed van de verslechterde afwatering begon zich in grote delen van West-Friesland Midden en Oost veen te vormen. Buiten de actieve geulen had vanaf circa 3800 voor Chr. in heel West-Friesland continu veenvorming plaatsgevonden, waardoor grote veenkussens waren ontstaan. Op het moment dat de laatste geulen verlandden, verdwenen ook deze onder een dik pakket veen. In en rond de veenkussens waren alleen nog kleine veenstroompjes actief. Deze voerden het water uit de veenkussens af naar lager gelegen delen.

Rond het begin van de Late Middeleeuwen (ongeveer 1000 jaar na Chr.) nam de invloed van de zee weer toe en ontstonden opnieuw gaten in de strandwallenkust. Hierdoor kreeg de zee via getijdengeulen weer toegang tot het achterliggende veengebied, waardoor de natuurlijke drainage van het gebied achter de strandwallen verbeterde. Bovendien werd het veengebied vanaf ongeveer de 10e eeuw ontgonnen. Grootschalige ontginning van het veen door de mens en de inbraken van de zee leidden ertoe dat de veenkussens dunner werden of zelfs volledig verdwenen. Uiteindelijk is van het voormalige veenpakket vrijwel niets bewaard gebleven. Alleen in laaggelegen komgebieden en onder sommige wegen, dijken en kerkheuvels is in West-Friesland nog een dunne laag veen aanwezig (Hallewas & De Mulder, 1987).

In de loop van 13e eeuw is een begin gemaakt met de aanleg van de Westfriese Omringdijk (ten noorden van het plangebied) waardoor de zee min of meer definitief afgesloten werd van West-Friesland en daarmee ook van het plangebied.

Geomorfologie en bodem van het plangebied

Op de geomorfologische kaart (schaal 1:50.000) is het gebied gekarteerd als eenheid 'vlakte van getijafzettingen' (code 2M35).

De bodem in het plangebied is vanwege de ligging in de bebouwde kom van Kolhorn niet gekarteerd. Uitgaande van bodems uit de omgeving van het plangebied kan, naast een opgebracht stadspakket de bodem bestaan uit kalkarme knippige poldervaaggronden met grondwatertrap III of kalkrijke poldervaaggronden met grondwatertrap VI (Rosing, 1995: code gMn83C-III of Mn45A-VI).

2.3 Archeologische gegevens

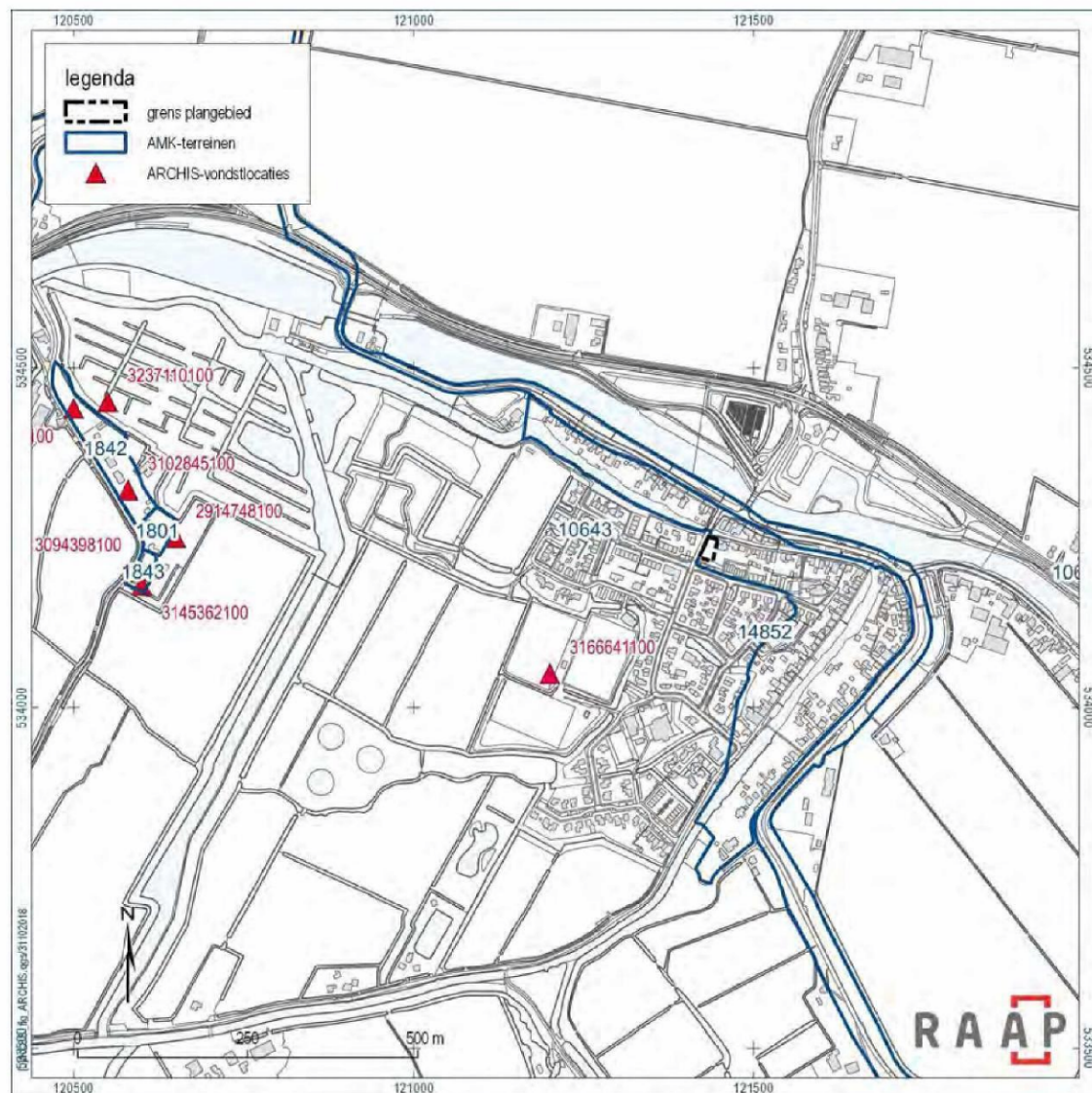
Gemeentelijk archeologiebeleid

Op de archeologische beleidsnota van de voormalige gemeente Niedorp ligt het plangebied in een zone waar bij bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 0,4 m –Mv een archeologisch onderzoek is vereist. Deze grenzen zijn gebaseerd op de hoge archeologische verwachting van het plangebied vanwege de ligging in de historische kern van Kolhorn.

AMK en ARCHIS

Het plangebied ligt in de historische kern van Kolhorn uit de periode Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd (monumentnummer 14852), een terrein van hoge archeologische waarde. Direct ten noorden van de historische kern ligt de Westfriese omringdijk (monumentnummer 10643). De dijk heeft een hoge archeologische waarde. De overige monumentterreinen liggen verder van het plangebied af. Relevant daarvan zijn 3 AMK-terreinen op ca. 800 m ten westen van het plangebied: een terrein van hoge archeologische waarde en 2 terreinen van archeologische waarde (monumentnummer 1801, monumentnummer 1842 en monumentnummer 1843; ARCHIS-zaakidentificatienummers 3145362100, 3094398100, 3102845100, 3175640100). Het betreft het dijklichaam van de Hemmerweg, waarin oudere 'losse' kernterpen zijn opgenomen. Hier zijn onder andere aardewerkfragmenten (kogelpot), botmateriaal en waterputten aangetroffen. Het materiaal dateert vanaf de 10e eeuw, maar de bewoning bereikte het hoogtepunt tussen de 13e en 15e eeuw (zie ook ARCHIS-zaakidentificatienummers 2914748100 en 3237110100).

Buiten de vondsten op de monumentterreinen zij bij de aanleg van de gasleiding in 1983 ten zuidwesten van het plangebied, in een cultuurlaag enkele vroeg-middeleeuwse scherven gevonden (ARCHIS-zaakidentificatienummer 3166641100).

Figuur 2. Overzichtskartaat archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied.

Eerder in de omgeving uitgevoerd onderzoek volgens ARCHIS3

Binnen de historische kern van Kolhorn zijn geen archeologische onderzoeken uitgevoerd die aanvullende informatie voor het huidige plangebied opleveren.

Bekende archeologische gegevens uit andere bronnen

Amateurarcheologen zijn niet benaderd.

2.4 Historische situatie

Bewoningsgeschiedenis

De oudste bewoning in het plangebied kan in theorie al hebben plaatsgevonden in het laat neolithicum. In deze periode vond vermoedelijk al een geleidelijke verlanding van de grote getijdegeulen plaats (§ 2.2). Ten oosten van Kolhorn en enkele kilometers westelijk (vindplaats Poolland) zijn neolithische vindplaatsen opgegraven (Van Heeringen & Theunissen, 2001). Niettemin zijn aanwijzingen voor bewoning uit deze periode relatief schaars. Of het geringe aantal laat-neolithische vindplaatsen te wijten is aan slechte bewoningscondities of het gebrek aan archeologisch onderzoek is vooralsnog onduidelijk.

Vanwege de verlanding van de getijdegeulen en de hierop volgende veengroei waren de bewoningsmogelijkheden gedurende de bronstijd tamelijk ongunstig.

Vondsten uit de IJzertijd en Romeinse tijd zijn relatief schaars in West-Friesland. Vermoedelijk waren grote delen van het toenmalige landschap overdekt met veen, waardoor het voor bewoning erg ongunstig was. Niettemin ligt er een concentratie aan vindplaatsen rondom Schagen. Er wordt vanuit gegaan dat het veen hier via veenstroompjes op natuurlijke wijze afwaterde in de Noordzee (o.a. de voorlopers van de Zijpe en de Rekere). Hierdoor was het veen plaatselijk beter gedraineerd en geschikt voor bewoning. Een ander aspect dat meespeelt in het beperkte aantal vindplaatsen dat bekend is uit deze periode, is dat de bewoning in de ijzertijd en Romeinse tijd op het veen heeft plaatsgevonden. Doordat het veen in de loop van de Late Middeleeuwen is verdwenen kan dit niet of nauwelijks meer worden onderzocht.

De eerste ontginning van het veen in West-Friesland vond vermoedelijk plaats rond 800 na Chr. in het gebied rond Wervershoof en Andijk en vanuit de duinen langs de kust. Vanaf de 10e-12e eeuw werden ook de overige delen van de West-Friese veengebieden ontgonnen. Deze recentere veenontginningen werden ontwaterd door middel van het systeem van parallel aan elkaar gegraven afwateringssloten, waardoor in elke ontginningseenheid een strokenverkaveling ontstond. Langs de ontginningsassen ontstond lintbebouwing. De kern van Kolhorn, waar het plangebied in ligt, is een voorbeeld van een dergelijk middeleeuws bewoningslint.

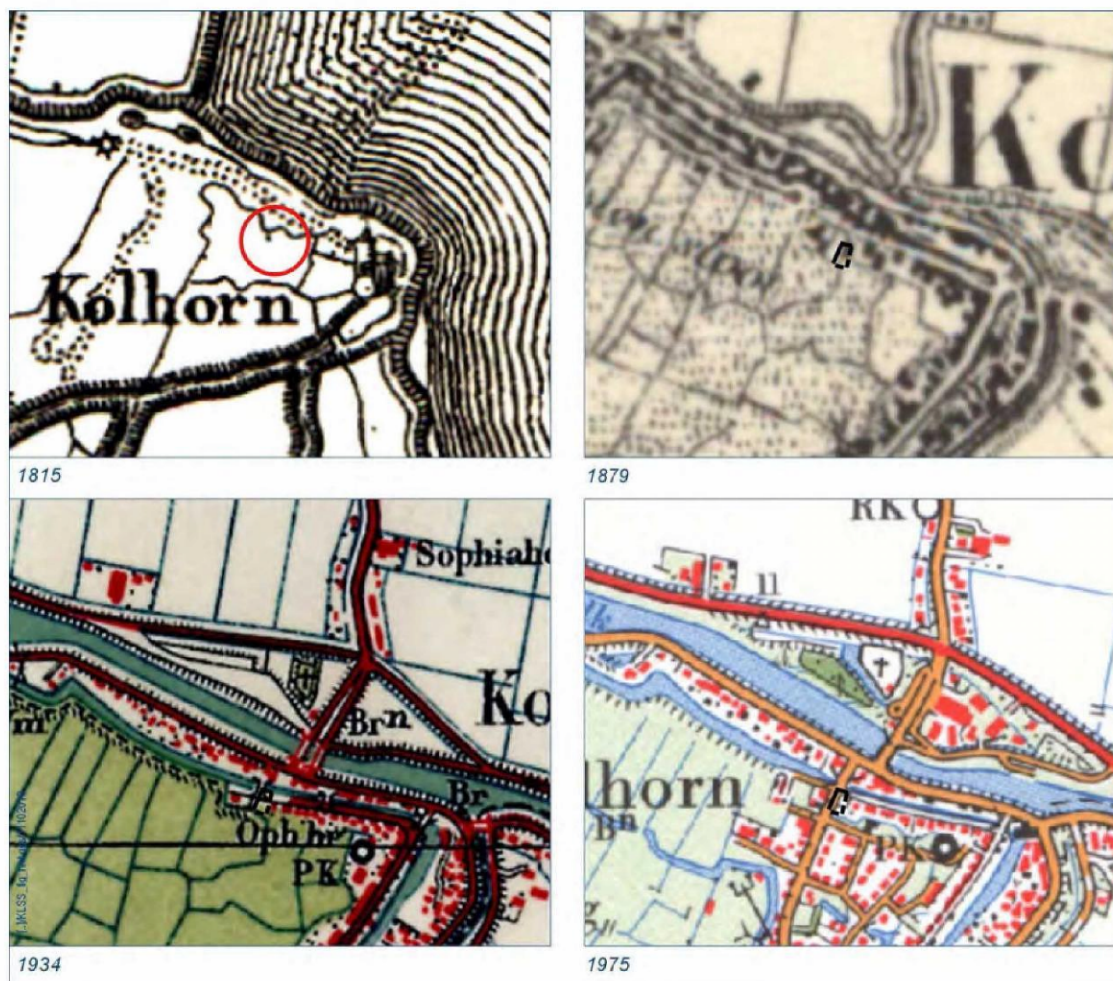
Op basis van historische kaarten kan inzicht worden verkregen in de het historisch gebruik van een gebied van na de late middeleeuwen tot begin 20e eeuw. In die periode was men veel meer dan nu gebonden aan de (on)mogelijkheden die het natuurlijke landschap bood voor bewoning en andere vormen van landgebruik. Het historisch gebruik zegt daarmee iets over de archeologische potentie van het gebied. Daarnaast kan het informatie leveren over eventuele bodemverstoringen die in het verleden hebben plaats gevonden.

Op de kaart uit het Kaartboek Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland staat in Kolhorn bebouwing aangegeven. Of deze bebouwing ook in het plangebied aanwezig is, is vanwege de onnauwkeurigheid van deze kaart niet vast te stellen (Dou, 1745). Op de kadastrale minuutkaart uit 1819 staat in het plangebied geen bebouwing weergegeven (figuur 3).

Figuur 3. Ligging van het plangebied op de kadastrale minuut uit 1811-1832 (bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Uit historische en recente topografische kaarten blijkt dat het plangebied vanaf de 19e eeuw in de bebouwde kom van Kolhorn heeft gelegen, maar tot op heden niet bebouwd is geweest (figuur 4).

Figuur 4. Ligging van het plangebied op diverse historische kaarten.

Luchtfoto's

Op foto's in de luchtfoto-atlas van Noord-Holland (Uitgeverij 12 Provinciën, 2005) of in Google Earth © zijn geen sporen van archeologische resten waar te nemen.

2.5 Huidige situatie

Het plangebied ligt op de hoek van de Sportstraat en de Oude Streek in de bebouwde kom van Kolhorn. Het plangebied ligt braak en is begroeid met onkruid en riet. Volgens de geraadpleegde topografische kaart en het Actueel Hoogtebestand Nederland (<http://www.ahn.nl/>) varieert de huidige maaiveldhoogte in het plangebied van 0,8 tot 1,2 m -NAP. Op de bodemkaart wordt grondwatertrap (Gt) III of VI aangegeven. Een dergelijke grondwaterstand betekent dat de hoogste gemiddelde grondwaterstand minder dan 0,4 m -mv (Gt III) of meer dan 0,4 à 0,8 m -Mv (Gt VI) bedraagt. De gemiddeld laagste grondwaterstand bedraagt tussen de 0,8 en 1,2 m -mv (Gt III) of meer dan 1,2 m -mv (Gt VI) (§2.2). Op basis hiervan wordt verwacht dat organische resten tot 1,2 m -mv of dieper niet goed geconserveerd zullen zijn. Anorganische resten kunnen daarentegen wel goed geconserveerd in de bodem aanwezig zijn.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (blauwe lijn) op een luchtfoto (bron: PDOK).

2.6 Toekomstige situatie

Men is voornemens om twee woningen te bouwen op het perceel (figuur 6). Daarbij wordt de huidige begroeiing verwijderd. Naast de twee woningen worden ook twee bijgebouwen gerealiseerd. De diepte van de bodemingrepen is nog niet exact bekend.

Figuur 6. Voorgenomen ontwikkeling van het plangebied.

2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van de tijdens het bureauonderzoek verzamelde gegevens is een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Deze geeft inzicht in de aard en de ouderdom (inclusief omvang en uiterlijke kenmerken), (diepte)ligging, en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten.

Aard en ouderdom

Voor het plangebied geldt een middelhoge kans op het aantreffen van archeologische waarden uit het midden en laat neolithicum. Dit is op grond van het voorkomen van getijafzettingen (Hauwertcomplex) in het plangebied. Waarschijnlijk werd het plangebied al aan het eind van het laat neolithicum door veengroei onbewoonbaar. Voor de bronstijd geldt dan ook een lage archeologische verwachting.

Bewoning werd pas in de midden en late ijzertijd, Romeinse tijd en naderhand de middeleeuwen weer mogelijk door (natuurlijke) afwatering van het veengebied. Op het veen kunnen derhalve archeologische resten uit die perioden voorkomen en geldt een middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de midden en late ijzertijd en Romeinse tijd.

Op basis van de ligging van het plangebied in de historische kern van Kolhorn, geldt een hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de middeleeuwen en nieuwe tijd. Deze zijn herkenbaar aan de aanwezigheid van een (humeus) antropogeen ophogingspakket met vondstmateriaal. Op basis van de historische kaarten worden geen resten (funderingen) van bebouwing uit de nieuwe tijd in het plangebied verwacht.

(Diepte)ligging

Archeologische resten uit het neolithicum worden op een dieper niveau, afgedekt door veen verwacht. De archeologische resten uit de midden en late ijzertijd en Romeinse tijd worden in de top van het (intacte) veen verwacht. Dit veen is afgedekt door getijdenafzettingen. De diepteligging ten opzichte van maaiveld of NAP is niet bekend.

Archeologische resten uit de middeleeuwen en nieuwe tijd worden direct vanaf maaiveld verwacht.

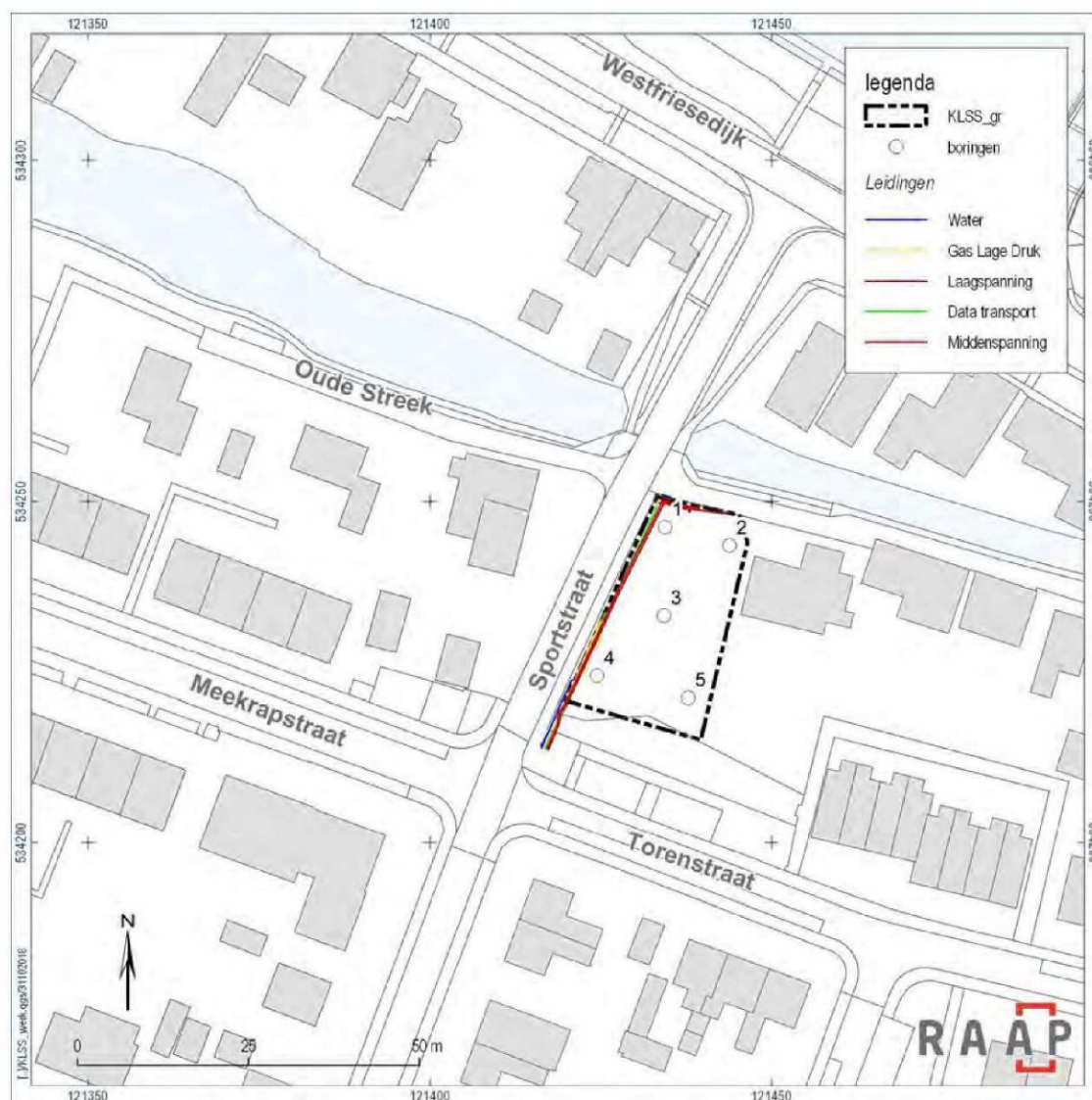
Fysieke kwaliteit

Aangezien in het plangebied afdekkende pakketten aanwezig zijn is mogelijk sprake van een goede conservering van de archeologische resten uit het neolithicum. Mogelijk zijn de resten uit de midden en late ijzertijd en Romeinse tijd door latere erosie of ontginningen van het veen grotendeels verdwenen.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een verkennend booronderzoek. Het verkennend veldonderzoek had tot doel het verkrijgen van inzicht in de bodemgesteldheid, de mate van bodemverstoring en de diepteligging van het verwachte archeologische niveau in het plangebied. Daarmee wordt de gespecificeerde archeologische verwachting getoetst en waar nodig aangepast en kunnen uitspraken worden gedaan over de gaafheid van archeologisch relevante niveaus. Daartoe zijn 5 boringen zo optimaal mogelijk verspreid geplaatst (figuur 7). Het veldonderzoek is uitgevoerd op 17-10-2018.

Figuur 7. Boorpuntenkaart.

Er is geboord tot maximaal 2,0 m -mv met een Edelmanboor (7 cm) en een gutsboor (3 cm). De boringen zijn tijdens het veldwerk lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah3) en met behulp van RTK-GPS ingemeten. Van alle boringen is de hoogte bepaald met behulp van RTK-GPS.

Het opgeboorde materiaal is in het veld door middel van verbrokkeling en versnijding gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

3.2.1 *Veldwaarnemingen*

Het plangebied bestaat uit een overwoekerd terrein dat naar de Sportstraat toe oploopt. De Sportstraat is op een talud aangelegd om met een brug het water over te kunnen steken.

3.2.2 *Geologie en bodem*

Vanaf maaiveld is een donkerbruingrijze, sterk tot zwak zandige humeuze klei aangetroffen. Naar beneden toe wordt de klei lichter van kleur (bruingrijs), minder humeus en bevat meer puin. Deze klei is geïnterpreteerd als bouwvoor. Boring 4 staat op het talud van de Sportstraat en in deze boringen is vanaf maaiveld een pakket zand aangetroffen. Dit zand gaat op 0,4 m -mv abrupt over in de hierboven beschreven bouwvoor.

De bouwvoor gaat naar beneden toe over in een lichtgrijs, sterk siltige klei met schelpfragmenten. Deze laag is waarschijnlijk afgezet tijdens middeleeuwse overstromingen. De top van deze klei is tussen 0,4 m en 0,7 m -mv (-1,34 m en -1,88 m NAP) aangetroffen en de dikte van de laag varieert van 0,15 tot 0,65 m.

In boringen 1 en 2 gaan de overstromingsafzettingen op 0,8 m -mv (ca -1,73 m NAP) abrupt over in bruin, mineraalarm veen, behorend tot het Hollandveen Laagpakket.

In boringen 3, 4 en 5 bestaat de basis van de overstromingsafzettingen uit een donkergrijs, zwak humeuze klei met veenbrokken. Deze gaat abrupt over in lichtgrijze, slappe klei. Deze klei is in boringen 1 en 2 onder het veen aangetroffen. In de klei zijn silt- en/of zandlagen waargenomen. De klei wordt geïnterpreteerd als wadafzettingen van het Laagpakket van Wormer. De top van de wadafzettingen is tussen 0,85 en 1,1 m -mv (-1,84 m en -2,32 m NAP) aangetroffen.

3.2.3 *Archeologische indicatoren*

Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. In de bouwvoor is plastic, baksteenpuin en een fragment aardewerk uit de nieuwe tijd waargenomen.

3.3 Synthese

In het plangebied werd direct vanaf maaiveld of de bouwvoor een antropogeen ophogingspakket uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd verwacht. Deze is in de boringen niet herkend. Er is een recente bouwvoor aanwezig, die naar beneden toe lichter en minder humeus wordt. Daarin is baksteenpuin, houtskool en een scherp nieuwe tijd B/C aardewerk waargenomen, maar ook plastic. Indien een

ophogingspakket aanwezig is geweest is deze door (sub) recente werkzaamheden in de bouwvoor opgenomen. De archeologische verwachting voor de aanwezigheid van vindplaatsen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd wordt dan ook naar beneden, naar laag bijgesteld.

In 2 boringen is nog een restant veen aangetroffen. In de overige boringen is het veen geheel verdwenen. In de boringen waarin nog wel veen is aangetroffen, is geen (intact) veraard veen waargenomen. De middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de midden en late ijzertijd en Romeinse tijd wordt naar beneden bijgesteld naar laag.

In de (matig) slappe wadafzettingen van het Laagpakket van Wormer is geen bodemvorming waargenomen. Dit betekent dat het plangebied waarschijnlijk niet of nauwelijks aan het oppervlak heeft gelegen en relatief snel is overgroeid met veen. Hierdoor was het plangebied in het neolithicum waarschijnlijk al niet geschikt voor bewoning. Ook de lithologie –slappe, gelaagde afzettingen - wijst op een sterk dynamisch milieu met een continue aanvoer van sediment. Een dergelijke omgeving wordt evenmin geschikt geacht voor (pre-)historische bewoning.

4 Conclusies en advies

4.1 Onderzoeksvragen

1. *Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?*

In het plangebied is een opbouw van bouwvoor op middeleeuwse overstromingsafzettingen al dan niet op een restant Hollandveen op wadafzettingen van het Laagpakket van Wormer aangetroffen.

2. *Waar en op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?*

In het plangebied zijn geen lagen die als archeologisch interessant worden beschouwd aangetroffen.

3. *Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?*

Hoewel de bodemopbouw niet op grote schaal verstoord is, wordt op basis van het ontbreken van een archeologisch relevante laag een vervolgonderzoek niet zinvol geacht.

4. *Op welke manier dient bij graafwerkzaamheden met archeologische resten te worden omgegaan?*

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

5. *Is in het plangebied vervolgonderzoek noodzakelijk en welke methoden zouden hierbij kunnen worden ingezet?*

Niet van toepassing.

4.2 Conclusie

Op grond van het bureauonderzoek, gold bij aanvang van het veldonderzoek voor het plangebied een middelhoge kans op het aantreffen van archeologische waarden uit het midden en laat neolithicum, midden en late ijzertijd en Romeinse tijd, voor de bronstijd gold een lage archeologische verwachting en voor vindplaatsen uit de middeleeuwen en nieuwe tijd gold een hoge archeologische verwachting.

Tijdens het verkennend veldonderzoek is de bodemopbouw in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat er in het plangebied geen archeologisch interessante lagen (meer) aanwezig zijn. Er is geen antropogeen ophogingspakket uit de middeleeuwen of nieuwe tijd herkend, de top van het veen is grotendeels verdwenen en de aangetroffen afzettingen van het Laagpakket van Wormer bestaan uit wadafzettingen die niet goed bewoonbaar zijn geweest. De kans dat er in het plangebied sprake is van een archeologische vindplaats wordt dan ook zeer klein geacht.

4.1 Advies

Op basis van de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in het plangebied geen archeologische resten bedreigd worden. Daarom wordt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) noodzakelijk geacht.

4.2 Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Hollands Kroon, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Literatuur

- Dou, J.J., 1745. (facsimile, 1970). Kaartboek Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland. Canaletto, Alphen aan den Rijn.
- Hallewas, D.P. & E.F.J. de Mulder, 1987. Archeologisch en historisch-geografisch overzicht van het kaartblad 19 Oost. In: W.E. Westerhoff, E.F.J. de Mulder & W. de Gans, 1987. Toelichting bij de geologische kaart van Nederland 1:50.000, blad Alkmaar west (19W) en blad Alkmaar oost (19O). Rijks Geologische Dienst, Haarlem.
- Heeringen, R.M. van & E.M. Theunissen, 2001. Kwaliteitsbepalend onderzoek ten behoeve van duurzaam behoud van neolithische terreinen in West-Friesland en de Kop van Noord-Holland. Nederlandse Archeologische Rapporten 21. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Mulder, E.F.J. de & J.H.A. Bosch, 1982. Holocene stratigraphy, radio-carbon datings and palaeogeography of central and northern North-Holland (The Netherlands). Mededelingen Rijks Geologische Dienst 36(3): 111-160.
- Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Rosing, H., 1995. Toelichting bij de kaartbladen Blad 9 West Texel (gedeeltelijk) - 14 West Medemblik; 14 Oost Medemblik - 15 west Stavoren (Noordhollands gedeelte); Blad 19 West Alkmaar. DLO-Staring Centrum, Wageningen.
- SIKB, 2016. Beoordelingsrichtlijn Archeologie. BRL SIKB 4000. SIKB, Gouda.
- Soonius, C.M., 2001. Landinrichtingsproject Schagerkogge, deelgebied Hooglandspolder; archeologisch toezicht. RAAP-rapport 666. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.
- Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen, M. Verbruggen, 2012. Leidraad inventariserend veldonderzoek: deel: karterend booronderzoek, versie 2.0. SIKB, Gouda.
- Uitgeverij 12 Provinciën, 2005. Luchtfoto-atlas Noord-Holland. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuren:

Figuur 1. Ligging van het plangebied (zwart omlijnd). Inzet: ligging in Nederland (ster).	6
Figuur 2. Overzichtskaart archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied.	10
Figuur 3. Ligging van het plangebied op de kadastrale minuut uit 1811-1832 (bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl).	12
Figuur 4. Ligging van het plangebied op diverse historische kaarten.	13
Figuur 5. Ligging van het plangebied (blauwe lijn) op een luchtfoto (bron: PDOK).	14
Figuur 6. Voorgenomen ontwikkeling van het plangebied.	15
Figuur 7. Boorpuntenkaart.	17

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens.	7
------------------------------------	---

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal
Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen
Bijlage 3. Boorbeschrijvingen

Bijlage 1. Tijdschaal

Archeologische perioden				
Tijdperk			Datering	
Recente tijd			1945	
Nieuwe tijd	C		1850	
	B		1650	
	A		1500	
Middeleeuwen	Laat B		1250	
	Laat A		1050	
	Vroeg	D: Ottoonse tijd		900
		C: Karolingische tijd		725
		B: Merovingische tijd		525
		A: Volksverhuizingstijd		450
Romeinse tijd	Laat		270	
	Midden		70 na Chr.	
	Vroeg		15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat		250
		Midden		500
		Vroeg		800
	Bronstijd	Laat		1100
		Midden		1800
		Vroeg		2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat		2850
		Midden		4200
		Vroeg		4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat		6450
		Midden		8640
		Vroeg		9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat		12.500
		Jong B		16.000
		Jong A		35.000
		Midden		250.000
		Oud		

tabel 1: standaard Archeologisch RAAP 2014

tabel1_standard_Archeologisch_RAAP_2014

Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen

LS03 en LS04, motivatie voor de keuze van de geraadpleegde bronnen (+ indien van toepassing)

Bron	Geraadpleegd en afgebeeld	Geraadpleegd, niet afgebeeld	Niet beschikbaar voor dit plan-/onderzoeksgebied	Bevat geen (nieuwe) relevante informatie	Opmerking
Bodemkaart van Nederland		x			
Geologische kaart van Nederland		x			
Geomorfologische kaart van Nederland		x			
Gedetailleerde bodemkaarten			x		
DINO				x	
Gegevens milieukundig bodemonderzoek			x		
Actueel Hoogtebestand Nederland		x			
Lucht- en satellietfoto's	x				
Topografische kaart van Nederland	x				
Oud(st)e kadasterkaarten	x				
Historische kaarten van Nederland	x				
Beeldmateriaal bouwhistorie				x	
Archeologische en cultuur-historische rapportages		x			
Archieven (RAAP)		x			
Eigenaar en gebruiker		x			
AMK	x				
ARCHIS	x				
CMA					niet van toepassing
CAA					niet van toepassing
Amateurarcheologen					niet van toepassing
Gemeentelijke waarden- of verwachtingskaart		x			
Archeologisch depot					niet van toepassing

Bijlage 3. Boorbeschrijvingen

Colofon

Opdrachtgever

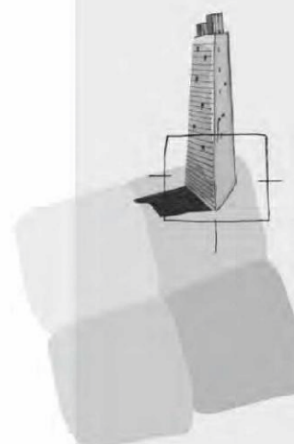
Lemon EPC

Rapport

BügelHajema Adviseurs

Projectnummer

803.96.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden

T

F

E

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort